ना पवणाञ्जडमदलकलावेखरीमध्यमाख्यौपश्यंत्याख्यःपराख्यःसच

तुरीयमपलपन्बंदीउवाच पंचाग्रयःगाईपत्यदक्षिणाग्न्याहवनीयसभ्यावसथ्याःपंचपदाऽष्टाक्षरैःपाँदैःपंक्तिश्छंदः यज्ञाःपंचअग्निहोञ्चंदर्शपूर्णमासौचानुर्मास्यानिपशुःसोमइतिश्रुताः एतेत्रयःपंचकायथाएवं पंचैवंदियाणिशब्दादिपंचकयाहकाणि नषष्ठोविषयइंद्रियंवास्तीत्यर्थः दृष्टावेदे अप्तराआपःपुरुषवचसोभवंतीतिश्रुतेः शरीराकारपरिणतेषुजलप्रधानेषुभूतेषुसरितअनुगच्छतीत्यप्तराःचितिः पंचचूडापं चैवतत्तद्विषयाकारतयाप्रमाणविपर्ययविकल्पनिद्वास्टितिह्पवित्तपंचकसाहृष्ट्योणशिखापंचकवत्येवदृष्टा वृत्तिनिरोधस्यसमाधेरिपनिद्रायामेवांतर्भावइतिभावः लोकेपिपंचानांविषयस्रोतसांसमाहारः पंचनदमुपेयंएवमेवचितिशक्तेरेवकर्तृत्वापार्थार्थः अग्निच्छंदःकतूनामिवखलुमनसःखानिपंचैवभागाभातिर्नद्वाविकल्पःस्टितिरमलमतिर्चतयःपंचतस्य ताभिःशाखावतीवस्वरिहजलपरीणाम कायानुकर्त्रीशुद्धाशुद्धप्रवाहाभवतिचितिनदीतज्ञसौख्यादिभोन्नी ॥ ५॥ १२॥ कर्तृत्वादिधर्मकमस्तिषष्ठमिद्रियंमनः सुषुमावितरवत्तस्र्यस्याप्यनुभूयमानत्वात् कर्तृत्वादेस्तसहभावनियतत्वदृष्टेश्व चि ताभावसाक्षीत्वात्माततःपृथक्कर्त्रीदिहृपःसममोस्तीत्याहाष्टावकः षडाधानेइति षट्गाःइतिशेषः दक्षिणादयोमनस्र्वश्चरादिसाजात्येदृष्टाताः साद्यस्वाःयज्ञविशेषाः गोनक्षत्रर्तयज्ञाइवसमवपुषःषट्वहे वृत्ते

बंधुवाच पंचाप्रयःपंचपदाचपंक्तिर्यज्ञाःपंचैवाप्यथपंचेंद्रियाणि ॥ दृष्टावेदेपंचचूडाप्सराश्रलोकेस्यातंपंचनदंचपुण्यं ॥ १२ ॥ अष्टावकउवाच षडाधानेदिक्षणामाहुरेकेषट्चैवेमेक्नतवःकालचकं॥षडिंद्रियाण्युतषट्कत्तिकाश्र्यषट्सायस्काःसर्ववेदेषुदृष्टाः॥१३॥ बंधुवाच समग्राम्याःपशवःसमवन्याःसमच्छंदांसिकतुमेकंवहंति ॥ समर्षयःसमचाप्यर्हणानिसमतंत्रीप्रथिताचैववीणा ॥ १४॥

वंसिचत्ताःश्रोत्राबादुःखशब्दाबनुभिवनइतोन्यानुभूतिःससाक्षी धीयोगात्सप्तभिस्तैरनुभवकरणैरत्रसप्तिष्तंह्नैभुंकेछंदोभिधानानपरिमितवपुश्छादकानष्टमोर्थान् ॥६॥१३॥ अथतर्कमतेनबंदीभत्यविष्ठ वे सप्तपाम्याःमनःषष्ठेरिद्रियेर्बुरिध्याचात्मगुणभूतयासमर्पिताःमंतव्यबोद्धव्यशब्दादयोविषयास्तेष्वेकेकस्मिनासकपृकेकःपुरुषपश्चःतेचयाम्याऐहिकाःवन्याआमुष्मिकाविषयास्तेष्वासकतयाप्रत्येकंसप्तस्त पप्तप्तिक्षः प्रमुरुषपश्चःसम्तः प्रमुरुषपश्चः स्वतिष्ठादयंतिस्वस्वरूपार्पणजातसुखलेरोनपरमात्मानंगूह्यंतीतितान्सप्तविषयान् एकंकतुंकर्तारमात्मानंवहंतिप्रापयंति केसप्तर्षयः प्राणावाऋषयइतिश्रुतेः सप्तेवोक्तामनआदयस्तदुप नितानिसप्तचेवाईणानिआईणीयानिसुखानि यथासप्तभिर्मात्वापानाएकावीणाशब्दंनिर्वर्तयतिएवंएतैःसप्तभिरात्मासुखम्नुभवित अन्यथाऽकरणत्वांसुप्तीजडएवन्यस्तवास्यतक्षवत्अवादितवीणाव विषयिक्षकर्तेयोत्रकर्तिसभोक्ता ॥ ७॥ १४॥ विषयभवान्येकवीणेवदेहीभोगंतंत्रीदियाद्यो स्विमवकुरुतेयोत्रकर्तीसभोक्ता ॥ ७॥ १४॥